

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul X — Nr. 113

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 16 martie 1998

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
61. — Legea minelor	1-10	323. — Ordin al ministrului finanțelor privind aprobarea Instrucțiunilor nr. 45.447/1998 pentru actualizarea cuanțurilor indemnizațiilor de delegare și de deta- șare, potrivit prevederilor art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 543/1995 privind drepturile bănești ale salariaților instituțiilor publice și regiilor auto- nome cu specific deosebit pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării, în cadrul localității, în interesul serviciului, republicată.....	15-16
89. — Decret pentru promulgarea Legii minelor	10		
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 3 din 3 februarie 1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. d) din Codul muncii.....	11-12		
Decizia nr. 30 din 10 februarie 1998 referitoare la excep- ția de neconstituționalitate a art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic.....	13-14		

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGEA MINELOR

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Prezenta lege reglementează desfășurarea activităților miniere în România, stimulând valorificarea resurselor minerale, proprietate publică a statului. Legea asigură maximă transparență activităților miniere și concurență loială, fără discriminare între formele de proprietate, originea capitalului și naționalitatea operatorilor.

Investițiile în domeniul minier sunt încurajate prin facilități de ordin fiscal și administrativ, fiind libere de orice constrângeri în ceea ce privește recuperarea investițiilor și utilizarea profitului realizat.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Resursele minerale situate pe teritoriul și în subsolul țării și al platoului continental în zona economică a României din Marea Neagră, delimitate conform principiilor dreptului internațional și reglementărilor din convențiile internaționale la care România este parte, fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român.

Art. 2. — (1) Resursele minerale care fac obiectul prezentei legi sunt: cărbunii, minereurile feroase, neferoase, de aluminiu și roci aluminifere, de metale nobile, radioactive, de pământuri rare și disperse, sărurile haloide, substanțele utile nemetalifere, rocile utile, pietrele prețioase și semiprețioase, turba, nămolurile și turbele terapeutice, rocile bituminoase, gazele necombustibile, apele, gazele care le însoțesc și căldura din sistemele geotermale, apele plate, apele minerale, apele termominerale, precum și produsele reziduale miniero-metalurgice din halde, iazuri de decantare și alte depozite tehnologice.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică și apelor subterane pentru activitățile de explorare, evaluare și evidență a rezervelor.

Art. 3. — În înțelesul prezentei legi, termenii privind resursele minerale și activitățile miniere se definesc după cum urmează:

1. *activitate minieră* — ansamblul de lucrări privind prospecțiunea, explorarea, dezvoltarea, exploatarea, prelucrarea, concentrarea, extracția metalurgică și comercializarea produselor miniere;

2. *administrare* — dreptul acordat de stat, prin autoritatea competentă, unei instituții publice, de a efectua activități miniere în baza unei licențe;

3. *autoritatea competentă* — Agenția Națională pentru Resurse Minerale, care reprezintă, în domeniul resurselor minerale, interesele statului;

4. *cadastru minier* — document de specialitate reprezentând ansamblul lucrărilor specifice, de evidență tehnică, economică, juridică și alte informații privind perimetrul instituit;

5. *cartea minieră* — document de evidență prin care se realizează identificarea, înregistrarea și reprezentarea pe hărți și planuri cadastrale a tuturor lucrărilor cu caracter minier și geologic, a tuturor terenurilor cu destinație minieră și a celorlalte bunuri imobile din interiorul unui perimetru de exploatare instituit, care cuprinde totalitatea actelor juridice de orice natură privitoare la un perimetru de prospecțiune, explorare și exploatare sau în legătură cu acesta, precum și toate datele referitoare la proprietatea terenurilor, la situația topografică a perimetrului și a tuturor lucrărilor și facilităților miniere existente în cadrul acestuia, la situația rezervelor și a producției brute pe fiecare tip de resursă minerală;

6. *concedent* — autoritatea competentă abilitată de lege să acorde concesiunea;

7. *concesiunea minieră* — dreptul acordat de stat, prin autoritatea competentă, unui concesionar de a efectua activități miniere în baza unei licențe;

8. *concesionar* — titularul căruia i se acordă concesiunea minieră;

9. *dezvoltare* — ansamblul lucrărilor care constau în realizarea minelor și carierelor, construirea și montarea instalațiilor specifice, a echipamentelor și a altor utilități necesare extracției, prelucrării, transportului, stocării provizorii a produselor miniere, în formele specifice realizate și definitive ale produselor reziduale;

10. *exploatare* — ansamblul de lucrări executate în subteran și/sau la suprafață pentru extragerea resurselor minerale, prelucrarea și livrarea acestora în forme specifice;

11. *explorare* — ansamblul de studii și activități pentru identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare;

12. *fondul geologic național* — totalitatea datelor în legătură cu resursele minerale ale țării, obținute din activități miniere și petroliere, indiferent de natura suportului de stocare;

13. *fondul național de rezerve* — totalitatea rezervelor evidențiate și înregistrate de către autoritatea competentă pentru fiecare tip de resursă minerală a țării, determinate conform reglementărilor specifice;

14. *forță majoră* — eveniment imprevizibil, inevitabil și insurmontabil care generează imposibilitatea temporară sau definitivă de executare, parțială sau totală, a obligațiilor titularului de licență;

15. *licență* — actul juridic încheiat între concedent și concesionar, în vederea realizării de activități miniere, potrivit prevederilor prezentei legi;

16. *mediu* — ansamblul de condiții și elemente naturale, definite conform Legii protecției mediului nr. 137/1995, care pot fi afectate prin activitățile miniere;

17. *minereu radioactiv* — acumulări de uraniu, toriu, sub formă de compuși chimici naturali;

18. *ministerul de resort* — organul specializat al administrației publice centrale, cu atribuții și competențe în domeniul resurselor minerale;

19. *perimetru de prospecțiune, explorare și exploatare* — aria corespunzătoare proiecției la suprafață a conturului părții din scoarța terestră, în interiorul căreia, pe un interval de adâncime determinat, se realizează lucrări de prospecțiune, explorare, respectiv de exploatare, precum și suprafețele necesare desfășurării activităților de exploatare, prelucrare și preparare a resurselor minerale situate în afara zăcămintului;

20. *permis de exploatare* — actul juridic emis de autoritatea competentă prin care se acordă dreptul de exploatare a unor cantități determinate de roci utile, turbă și aur aluvionar;

21. *permis de prospecțiune* — actul juridic emis de autoritatea competentă prin care se acordă dreptul de a efectua lucrări de prospecțiune;

22. *pilier de siguranță* — partea din rezervele de resurse minerale sau din rocile înconjurătoare care nu se extrag într-o anumită perioadă sau permanent și în care nu se execută lucrări, în scopul protejării lucrărilor miniere din subteran sau de la suprafața perimetrului de exploatare, a malurilor apelor sau a altor obiective de la suprafață;

23. *plan de încetare a activității* — complexul de documentații tehnice, economice, sociale și de mediu care motivează închiderea exploatării și conține acțiunile necesare pentru asigurarea finanțării și realizării efective a măsurilor de încetare a activității;

24. *plan de refacere a mediului* — măsurile de restaurare a mediului în perimetrul de exploatare, în conformitate cu Legea protecției mediului nr. 137/1995;

25. *producție minieră* — produsul minier comercializat de către titular;

26. *produs rezidual miniero-metalurgic* — produs remanent depus în halde, iazuri de decantare și în alte depozite tehnologice, rezultat din extracția minieră, prepararea și procesul metalurgic al resurselor minerale;

27. *prospecțiune* — ansamblul de studii și lucrări de suprafață care se realizează pentru identificarea posibilităților existenței unor acumulări de resurse minerale;

28. *redevență* — plata către stat, raportată la valoarea producției miniere, obținută de titular, reprezentând compensarea scăderii rezervelor de resurse minerale;

29. *resursă minerală* — substanță naturală din scoarța terestră, formată în urma proceselor geologice, utilizabilă, ca atare sau prin prelucrare, în activitatea economico-socială;

30. *rezervă* — partea de zăcământ, determinată cantitativ și calitativ prin lucrări de explorare și exploatare, având stabilite condițiile tehnice și economice de valorificare;

31. *titular* — orice persoană juridică română sau străină care poate efectua activități miniere în baza unei licențe;

32. *zăcământ* — acumulare naturală de resurse minerale, valorificabilă din punct de vedere tehnic și economic.

Art. 4. — (1) Activitățile miniere se efectuează de către persoane juridice care sunt înregistrate conform legii și sunt specializate în desfășurarea unor astfel de activități sau se organizează în acest scop.

(2) Activitățile miniere pot fi efectuate și de persoane fizice, în condițiile art. 18—20 din prezenta lege.

(3) Activitățile miniere se realizează numai în cadrul unor perimetre autorizate în acest scop de către autoritatea competentă, cu excepția celor menționate la alin. (2).

Art. 5. — (1) Toate datele și informațiile, indiferent de modalitatea de stocare, cu privire la resursele minerale românești, determinate conform art. 1, vor fi puse la dispoziție autorității competente și aparțin statului român.

(2) Persoanele juridice care efectuează activități miniere dispun liber și neîngrădit de datele și informațiile obținute, numai în interes propriu, pe toată durata activității miniere.

(3) Transmiterea către terți a datelor și informațiilor privind resursele minerale din România se face cu acordul autorității competente.

(4) Datele și informațiile cu privire la resursele minerale care, prin conținutul lor, intră sub incidența unei legi speciale, pot circula numai în conformitate cu prevederile acesteia.

Art. 6. — (1) Accesul la terenurile necesare efectuării activităților miniere se face în condițiile legii, prin:

a) vânzare-cumpărare a terenurilor și, după caz, a construcțiilor situate pe acestea, prin acte legale, la prețul convenit între părți;

b) schimbul de terenuri, însoțit de strămutarea proprietarului afectat și de reconstrucția clădirilor pe terenul nou

acordat, pe cheltuiala titularului care beneficiază de terenul eliberat;

c) închirierea terenului pe durată determinată, cu stabilirea uzufructului, pe bază de contracte încheiate între părți;

d) exproprierea pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii;

e) concesionarea terenurilor proprietate publică;

f) asocierea dintre proprietarul terenului și titularul de licență, prin aport la capitalul social, cu contravaloarea terenului;

g) alte proceduri prevăzute de lege.

(2) Asupra terenurilor necesare activităților miniere ce se realizează în afara perimetrului de exploatare, precum și asupra terenurilor necesare lucrărilor de explorare și oricăror alte activități pe care acestea le implică se instituie, în favoarea titularului, un drept de servitute legală, după caz.

(3) Exercițarea dreptului de servitute legală stabilit la alin. (2) se face contra plății unei rente anuale către proprietarii terenurilor afectate de acesta.

(4) Durata servituții legale este cea a activităților miniere, iar terenurile care urmează a fi afectate vor fi determinate, în ceea ce privește suprafețele și proprietarii, după principiul celei mai mici atingeri posibile aduse dreptului de proprietate.

(5) Accesul la terenurile afectate de servitutea legală se stabilește prin negocieri între titularul activității miniere și proprietarii terenurilor, cu respectarea principiului egalității de tratament și al echității.

(6) Orice neînțelegeri între titularii activităților miniere și proprietarii terenurilor se soluționează de către instanțele judecătorești competente, potrivit legii.

(7) În cazul vânzării bunurilor expropriate în condițiile alin. (1) lit. d), foștii proprietari sau, după caz, succesorii lor au drept de preempțiune, în care scop vor fi înștiințați despre condițiile vânzării, pe cale administrativă și prin publicitate.

(8) Accesul la terenurile pe care sunt amplasate monumente istorice, culturale, religioase, situri arheologice de interes deosebit și rezervații naturale se face cu avizul organelor în drept.

CAPITOLUL II

Regimul de punere în valoare a resurselor minerale

Art. 7. — Resursele minerale se pun în valoare prin activități miniere care se concesionează companiilor și societăților naționale miniere, precum și persoanelor juridice române sau străine sau se dau în administrare instituțiilor publice de către autoritatea competentă, potrivit prezentei legi.

Art. 8. — (1) Prospecțiunea se realizează pe bază de permis neexclusiv, eliberat, la cerere, pentru un perimetru de formă geometrică, cu laturile orientate nord-sud și est-vest, definit prin coordonate topogeodezice.

(2) Mărimea perimetrului de prospecțiune este multiplul ariei minime de 45 km².

(3) Permisul de prospecțiune se eliberează pentru o durată de maximum 3 ani, cu plata anticipată a unei taxe anuale.

(4) Din permisul de prospecțiune nu decurge nici un drept de acordare a licenței de explorare și/sau de exploatare.

(5) Titularul permisului de prospecțiune prezintă autorității competente documentații anuale privind activitatea desfășurată și rezultatele obținute, precum și un raport final cuprinzând metodele de investigare aplicate și rezultatele obținute.

Art. 9. — (1) Explorarea se realizează pe baza unei licențe exclusive acordate, la cerere, persoanelor juridice române sau străine interesate, selecționate prin concurs semestrial de ofertă de către autoritatea competentă, în baza unui program de lucrări și a constituirii unei garanții bancare corespunzătoare pentru refacerea mediului.

(2) Licența de explorare se acordă, în condițiile legii, pentru toate resursele minerale existente în perimetru, în termen de maximum 180 de zile de la data anunțării concursului de ofertă, dar nu mai mult de 30 de zile de la data anunțării rezultatului acestui concurs.

(3) Licența de explorare se acordă pentru o durată de maximum 5 ani, cu drept de prelungire pentru cel mult 3 ani, cu plata anticipată a unei taxe anuale.

(4) Mărimea perimetrului de explorare este multiplul ariei minime de 10 km² și se va reduce cu 50%, după primii 2 ani, și cu încă 25% din perimetrul inițial, după 4 ani.

(5) De regulă, perimetrul de explorare este rectangular, cu laturi orientate nord-sud și est-vest, și este definit prin coordonate topogeodezice.

(6) Titularul licenței de explorare va prezenta autorității competente documentații anuale privind activitatea desfășurată și rezultatele obținute și un raport final cuprinzând metodologia aplicată, lucrările executate și rezultatele obținute.

(7) La solicitarea titularului licenței de explorare, acesta are dreptul să obțină licența de exploatare pentru oricare dintre resursele minerale descoperite, în condițiile prezentei legi.

Art. 10. — (1) Exploatarea minieră se realizează pe baza unei licențe exclusive care se acordă pentru toate resursele minerale dintr-un perimetru de exploatare.

(2) Licența de exploatare se acordă:

a) titularului licenței de explorare, la solicitarea acestuia;
b) câștigătorului unui concurs de ofertă publică, organizat de autoritatea competentă în condițiile prezentei legi.

(3) Licența de exploatare se acordă, prin negociere, în baza unei cereri, însoțită de:

a) studiul de fezabilitate care să asigure valorificarea resurselor minerale și protecția zăcămintului;

b) planul de dezvoltare a exploatării;

c) studiul de impact asupra mediului, avizat conform legii;

d) planul de refacere a mediului, însoțit de o garanție bancară, bazată pe valoarea planului de dezvoltare și a studiului de impact asupra mediului, calculată pe baza normelor de aplicare adoptate conform prezentei legi.

(4) Licența de exploatare se acordă pentru maximum 20 de ani, cu drept de prelungire pe perioade succesive de câte 5 ani.

(5) Titularul licenței de exploatare va plăti o taxă anuală pe suprafață și o redevență minieră, conform prezentei legi.

Art. 11. — (1) Licența se încheie în formă scrisă; pentru exploatare, licența intră în vigoare după aprobarea acesteia de către Guvern.

(2) Prevederile licenței rămân valabile pe toată durata acesteia, în condițiile existente la data încheierii.

Art. 12. — Începerea activităților miniere prevăzute în licență se autorizează în scris de către autoritatea competentă, în cel mult 60 de zile de la acordarea licenței.

Art. 13. — (1) Persoanele juridice străine, care au obținut dreptul de a efectua activități miniere, sunt obligate ca, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a licenței, să înființeze și să mențină pe toată durata concesiunii o sucursală sau o filială în România.

(2) În cazul în care doi sau mai mulți parteneri străini dobândesc, împreună, drepturi miniere cu privire la același perimetru, obligația înființării și menținerii unei sucursale sau filiale în România revine numai companiei desemnate să reprezinte interesele lor.

Art. 14. — (1) Titularul unei licențe poate transfera unei alte persoane juridice drepturile dobândite și obligațiile asumate, numai cu aprobarea scrisă a autorității competente. Orice transfer realizat fără aprobare scrisă este nul de drept.

(2) Licența de dare în administrare nu este transferabilă.

Art. 15. — În limitele unui perimetru de exploatare autoritatea competentă poate acorda, în condițiile legii, unor persoane juridice, altele decât titularul licenței, dreptul de explorare și/sau exploatare pentru unele resurse minerale, cu acordul titularului.

Art. 16. — Dreptul obținut prin dare în administrare sau în concesiune, drept distinct de cel de proprietate asupra terenurilor, nu poate fi în nici un fel afectat de către titular în beneficiul unui terț, decât în condițiile art. 14.

Art. 17. — Drepturile de operare obținute prin licență pot constitui garanție pentru împrumuturi bancare, în vederea execuției activităților miniere prevăzute în licență, cu aprobarea scrisă a autorității competente.

Art. 18. — (1) Rocile utilizabile în construcții și acumulările de turbă pot fi extrase de către operatori, în cantități determinate și pe termen limitat, pe bază de permis de exploatare emis de autoritatea competentă. Permisul se eliberează primului solicitant, persoană fizică sau juridică.

(2) Pentru exploatările de nisipuri și pietrișuri din albiile râurilor, permisele de exploatare se eliberează după obținerea avizelor prevăzute de legislația în vigoare în domeniul gospodăririi apelor.

(3) Perimetrele pentru care se acordă dreptul de exploatare prin permis se stabilesc și se reînnoiesc anual de către autoritatea competentă, la solicitarea celor interesați.

(4) Pentru obținerea permisului de exploatare, solicitanții sunt obligați la plata taxei pe activitatea de exploatare și a redevenței miniere, în condițiile legii. Plata taxei se va face la data eliberării permisului, iar a redevenței, etapizat, pe durata valabilității permisului de exploatare.

Art. 19. — Rocile utilizabile în construcții, argile, nisipuri, pietrișuri, andezite, bazalturi, calcare, tufuri, precum și turba și izvoarele de ape minerale, situate pe suprafețe de teren aflate în proprietate privată, pot fi folosite de către proprietarul suprafeței numai pentru nevoile proprii, fără plata taxelor și a redevențelor legale.

Art. 20. — (1) Recuperarea aurului din aluviuni, realizată în afara concesiunilor, se face de către persoane fizice, în baza unui permis de exploatare eliberat de autoritatea competentă.

(2) Persoanele fizice autorizate pentru activitatea de recuperare a aurului din aluviuni sunt obligate la plata taxelor și a redevențelor prevăzute de lege.

Art. 21. — Concesiunea minieră sau darea în administrare minieră încetează prin:

- a) expirarea duratei pentru care a fost acordată;
- b) renunțarea de către titularul licenței, în condițiile stabilite la art. 22;
- c) retragerea concesiunii sau administrării de către autoritatea competentă, conform prevederilor art. 23—25;
- d) în caz de survenire a unor evenimente care constituie cauze de forță majoră, definite în licență.

Art. 22. — (1) Titularul licenței poate renunța la ea, dacă, la data notificării renunțării către autoritatea competentă, îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) pune la dispoziție autorității competente documentația privind activitatea desfășurată până la data notificării renunțării, precum și rezultatele acesteia;
- b) pune la dispoziție autorității competente suma reprezentând contravaloarea lucrărilor prevăzute în planul de refacere a mediului și neexecutate.

(2) Autoritatea competentă verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1), în termen de 60 de zile de la data notificării renunțării.

(3) La împlinirea termenului de 60 de zile, prevăzut la alin. (2), licența este anulată, dacă autoritatea competentă nu a comunicat refuzul său, aceasta fiind obligată să emită decizia de încetare a administrării sau concesiunii, cu efect de la data împlinirii termenului.

(4) În caz de refuz al autorității competente, titularul poate cere instanței de arbitraj sau judecătorești constatarea îndeplinirii condițiilor anulării unilaterale a licenței.

(5) În cazul în care instanța judecătorească sau de arbitraj constată îndeplinirea condițiilor anulării unilaterale a licenței, autoritatea competentă emite decizia de încetare a administrării sau concesiunii, cu efect de la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii.

Art. 23. — Autoritatea competentă retrage licența titularului sancționat contravențional, la 30 de zile de la primirea notificării, când constată că:

- a) nu își îndeplinește obligațiile asumate cu privire la termenul de începere a activităților miniere;
- b) continuă sistarea lucrărilor pe o perioadă mai mare de 30 de zile fără acordul autorității competente;
- c) utilizează metode și tehnologii de exploatare, altele decât cele prevăzute în planul de dezvoltare;
- d) execută activități miniere fără autorizație.

Art. 24. — Autoritatea competentă suspendă sau retrage titularului de licență concesiunea sau administrarea, când constată că:

- a) nu respectă hotărârea unei instanțe de arbitraj sau judecătorești cu privire la activitățile miniere;
- b) este supus procedurii de reorganizare și lichidare judiciară pentru insolabilitate;
- c) furnizează, cu bună știință, autorității competente date și informații false cu privire la activitățile sale miniere sau încalcă clauzele de confidențialitate prevăzute în licență;
- d) periclitează, prin modul de executare a activităților miniere, posibilitatea exploatării viitoare a zăcămintului, încalcă normele privind protecția și exploatarea rațională a zăcămintelor sau i s-a retras acordul și/sau autorizația privind protecția mediului și/sau cea de protecție a muncii;
- e) nu achită la termenele stabilite prin licență taxele, redevențele și impozitele datorate statului.

Art. 25. — (1) Retragerea concesiunii sau administrării pentru oricare dintre motivele prevăzute la art. 23 și 24 produce efect asupra titularului licenței, după împlinirea a 30 de zile de la data notificării făcute de către autoritatea competentă.

(2) Înăuntrul termenului stabilit la alin. (1) titularul licenței poate cere instanței judecătorești sau de arbitraj, după caz, anularea măsurii de retragere a concesiunii sau administrării.

(3) La cererea titularului licenței și cu audierea autorității competente, instanța poate dispune suspendarea măsurii revocării până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Art. 26. — (1) În cazul în care survine un eveniment dintre cele prevăzute la art. 21 alin. (1) lit. d), titularul licenței notifică autorității competente situația, în termen de 15 zile de la producerea evenimentului, cu prezentarea documentelor certificând forța majoră, eliberate de instituția legal abilitată în acest scop. Încetarea concesiunii sau administrării produce efect după 30 de zile de la data notificării cauzei de forță majoră.

(2) Dacă, în limita termenului de 30 de zile prevăzut la alin. (1), autoritatea competentă notifică titularului licenței refuzul său de a accepta evenimentul invocat de titular ca fiind o cauză de forță majoră, provocând imposibilitatea definitivă a inițierii sau continuării executării activităților miniere, neimputabilă acestuia, titularul licenței poate cere instanței de arbitraj sau judecătorești, după caz, pronunțarea anulării unilaterale a licenței pentru caz de forță majoră, fără obligarea la plata de daune-interese.

(3) În caz de pronunțare a anulării licenței, după rămânerea definitivă a hotărârii arbitrale sau judecătorești, autoritatea competentă va emite decizia de încetare a concesiunii sau administrării, cu efect la data prevăzută la alin. (1).

Art. 27. — (1) Decizia de încetare a concesiunii sau administrării se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, cu mențiunea datei la care produce efect, și se înscrie în Cartea minieră de către autoritatea competentă.

(2) La încetarea concesiunii sau administrării pentru oricare dintre cauzele prevăzute la art. 21 lit. a)–c), exploatarea, cu toate dependențele și anexele tehnologice existente la acea dată, revine în proprietatea statului, fără nici o indemnizație și liberă de orice drepturi sau sarcini, indiferent de natura acestora.

(3) Concesionarii sau administratorii răspund material și financiar până la refacerea tuturor factorilor de mediu afectați de activitățile miniere, în conformitate cu planul de refacere a mediului, aprobat de autoritatea competentă.

(4) În termen de maximum 3 luni de la încetarea concesiunii sau administrării, autoritatea competentă va stabili măsurile ce urmează a fi luate cu privire la perimetrul de explorare și/sau exploatare și la dotările aferente acestuia, cu consultarea ministerului de resort.

(5) Titularul licenței rămâne ținut, potrivit regulilor răspunderii civile extracontractuale, la repararea prejudiciilor cauzate terților din culpa sa prin activitățile miniere efectuate până la data expirării sau renunțării, chiar dacă asemenea prejudicii sunt constatate după încetarea concesiunii sau administrării.

CAPITOLUL III

Drepturile și obligațiile titularului licenței

Art. 28. — Titularul licenței are următoarele drepturi:

a) de acces, în condițiile legii, la terenurile sau suprafețele necesare desfășurării activităților miniere în limitele perimetrului prevăzut în licență;

b) să execute, în limitele perimetrului acordat, toate activitățile miniere prevăzute în licență;

c) să dispună asupra cantităților de produse miniere realizate;

d) să folosească, în condițiile legii, surse de apă de suprafață sau subterane necesare desfășurării activităților miniere;

e) să se asocieze cu alte persoane juridice în vederea executării activităților miniere prevăzute în licență, cu acordul autorității competente. Companiile naționale care valorifică resurse minerale prin licență vor obține acordul autorității competente și aprobarea ministerului de resort pentru a se asocia cu alte persoane juridice;

f) să obțină de la autoritatea competentă, în condițiile legii, datele și informațiile necesare desfășurării activităților sale miniere, să dețină și să utilizeze aceste date și informații, precum și pe cele obținute din activitățile proprii, pe durata valabilității licenței;

g) să întrerupă activitatea pe o perioadă ce depășește 30 de zile, dacă face dovada, în fața autorității competente, că îmbunătățește planul de dezvoltare prin introducerea de tehnologii și echipamente superioare celor aprobate anterior și dacă obține acordul acesteia;

h) să construiască drumuri, poduri, căi ferate, rețele electrice, precum și alte utilități de infrastructură necesare activităților miniere, în condițiile legii.

Art. 29. — (1) Titularul licenței are următoarele obligații:

a) să respecte normele, regulamentele și instrucțiunile emise în aplicarea prezentei legi și prevederile licenței;

b) să elaboreze, pe baza licenței, înaintea începerii și pe parcursul activităților miniere, documentații tehnice și economice pentru realizarea acestora, documentații pentru protecția mediului și să le supună avizării autorității competente, conform art. 8–10. În cazul companiilor și societăților naționale miniere este necesar avizul prealabil al ministerului de resort;

c) să obțină, să întocmească, să țină la zi și să transmită autorității competente, la termenele fixate, datele, informațiile și documentele prevăzute în licență, referitoare la activitățile miniere executate, precum și rezultatele obținute. În cazul minereurilor radioactive, aceste date se vor transmite și autorității competente în domeniu, conform prevederilor legale;

d) să păstreze confidențialitatea asupra datelor și informațiilor obținute de la autoritatea competentă și ministerul de resort, precum și din activitatea proprie și să nu le difuzeze fără acordul acestora;

e) să recupereze și să protejeze asociațiile naturale de minerale cu valoare estetică și științifică, denumite *flori de mină*, întâlnite în lucrările miniere executate și să informeze autoritatea competentă;

f) să utilizeze, cu prioritate, în executarea activităților miniere, forța de muncă autohtonă cu calificare corespunzătoare;

g) pentru producția de resurse minerale obținută, să acorde statului român dreptul de preempțiune la achiziționare, conform prevederilor din licență, la prețuri internaționale și în termeni comerciali;

h) în termen de 60 de zile de la încetarea administrării sau concesiunii, prin oricare dintre modurile prevăzute la art. 21, să procedeze la predarea, către autoritatea competentă, a perimetrului acordat, în condițiile prevăzute la art. 27 alin. (5);

i) să îndeplinească, în termenele stabilite, măsurile dispuse în scris de către autoritatea competentă, în exercitarea atribuțiilor ce îi revin, potrivit legii;

j) să asigure reconstrucția ecologică a perimetrelor afectate de activitățile miniere executate conform legii;

k) să efectueze la zi măsurătorile topografice necesare și să completeze planurile de situație a tuturor lucrărilor executate pe parcursul derulării activităților miniere, în conformitate cu reglementările elaborate de autoritatea competentă;

l) să nu depoziteze în lucrările executate deșeuri și substanțe periculoase toxice, radioactive sau orice alte substanțe poluante, decât cu respectarea prevederilor legale;

m) să obțină avizul autorităților portuare și al Ministerului Transporturilor pentru efectuarea activităților miniere în zona căilor navigabile;

n) să organizeze, pe lângă intrările în mină prin care se face accesul personalului, precum și în subteran, servicii medicale de prim ajutor, dotate cu personal, aparatură, instrumentar de specialitate și materiale, conform normelor emise de Ministerul Sănătății.

(2) În cazul în care titularul licenței este o companie sau o societate națională minieră, aceasta are și următoarele obligații față de ministerul de resort:

a) să fundamenteze și să transmită, anual, la termenele stabilite, volumele de finanțare necesare realizării lucrărilor prevăzute în licență;

b) să transmită informațiile solicitate referitoare la producția și investițiile realizate, precum și la modul de utilizare a fondurilor acordate de la bugetul de stat;

c) să îndeplinească, în termenele stabilite, măsurile dispuse în scris, potrivit legii;

d) să transmită autorității competente datele și documentele prevăzute la lit. a)–c), aprobate de către ministerul de resort, pentru a fi înregistrate în Cartea minieră și în Cadastrul minier.

CAPITOLUL IV

Taxe, tarife și redevențe miniere

Art. 30. — (1) Titularii licențelor sunt supuși la plata către bugetul de stat a unei taxe pentru activitatea de prospecțiune, explorare și exploatare a resurselor minerale, precum și a unei redevențe miniere.

(2) Taxa anuală pentru activitatea de prospecțiune se stabilește la 5.000 lei/km².

(3) Taxa anuală pentru activitatea de explorare se stabilește la 20.000 lei/km². Aceasta se dublează după 2 ani și devine de 5 ori mai mare după 4 ani.

(4) Taxa anuală pentru activitatea de exploatare se stabilește la 5.000.000 lei/km².

(5) Valoarea taxelor prevăzute la alin. (2), (3) și (4) va fi reactualizată, la propunerea autorității competente, prin hotărâre a Guvernului, în funcție de rata inflației.

Art. 31. — (1) Redevența minieră cuvenită bugetului de stat se stabilește la o cotă de 2% din valoarea producției miniere realizate anual.

(2) Redevența minieră este datorată din ziua începerii realizării producției și este plătită trimestrial, cu scadență până la data de 20 a primei luni a trimestrului următor.

Art. 32. — Titularii licențelor au obligația de a transmite autorității competente datele și informațiile privind valoarea producției realizate, în vederea calculării redevenței cuvenite conform legii.

Art. 33. — (1) Verificarea exactității datelor și a informațiilor pe baza cărora se calculează taxa pentru activitatea de exploatare a resurselor minerale și redevența minieră se

face de către autoritatea competentă, precum și de către organele administrației publice cu atribuții în domeniul controlului financiar.

(2) Pentru neplata în termen a taxei pentru activitatea de exploatare a resurselor minerale se percep majorări de întârziere, conform legii fiscale, iar pentru neplata la termen a redevenței miniere vor fi stipulate în licență daune-intereese moratorii și compensatorii.

Art. 34. — (1) Pentru actele eliberate în exercitarea atribuțiilor sale — avize, permise de prospecțiune, explorare și exploatare, documente de înregistrare a rezervelor, autorizații —, precum și pentru consultarea și utilizarea unor documente și informații referitoare la resursele minerale și a Cărții minere, autoritatea competentă percepe tarife stabilite cu avizul Oficiului concurenței.

(2) Veniturile realizate, conform alin. (1), de către autoritatea competentă vor putea fi utilizate pentru alcătuirea pachetelor de date, lansarea apelurilor publice de oferte, organizarea concursurilor, dotări și elaborarea de studii. Veniturile rămase neutilizate la sfârșitul anului bugetar se preiau ca venituri în anul următor, la dispoziția autorităților competente.

Art. 35. — Plata taxelor, tarifelor și a redevențelor prevăzute în prezenta lege nu îl scutește pe titularul licenței de obligațiile fiscale legale, în măsura în care acestea îi sunt aplicabile, ținând seama și de prevederile art. 11 alin. (2).

Art. 36. — (1) Titularii licențelor beneficiază de următoarele facilități fiscale:

a) plata impozitului pe profit la nivelul cotelor de impozit prevăzut de legea în vigoare la data încheierii licenței, cu reducerea acestuia, conform prevederilor unei legi ulterioare mai avantajoase;

b) scutirea de taxe vamale a importurilor de bunuri necesare pentru executarea activităților miniere, efectuate de către titulari sau de către subcontractanții acestora;

c) scutirea de taxe vamale a importului de bunuri de uz gospodăresc și personal necesare personalului străin al titularului licenței, al companiilor afiliate și al subcontractanților străini ai acestora; bunurile care sunt scutite de taxe vamale de import se nominalizează în anexe la licență;

d) scutirea de plata taxelor vamale pentru echipamentele, instalațiile și aparatura în stare nouă, care nu se produc în țară, importate, necesare pentru acțiunile de refacere a mediului deteriorat în urma activităților miniere.

(2) Titularii licențelor, persoane juridice străine, mai beneficiază de facilitățile prevăzute în legile privind investițiile străine.

(3) Facilitățile care se acordă titularilor licențelor, potrivit prezentei legi, rămân nemodificate pe întreaga durată a licenței.

CAPITOLUL V

Închiderea minelor

Art. 37. — (1) Activitatea minieră de exploatare a unui zăcămintă încetează când:

a) rezervele exploatabile de resurse minerale s-au epuizat;

b) continuarea exploatării a devenit imposibilă datorită unor cauze naturale: inundații, surpări, alunecări de teren sau provocate — focuri endogene, explozii de gaze —, ale căror efecte nu pot fi înlăturate prin intervenții tehnice, în condiții economice;

c) exploatarea a devenit nerentabilă economic.

(2) Când una dintre cauzele enumerate la alin. (1) este constatată legal, titularul licenței supune autorității competente avizarea încetării exploatării.

(3) Autoritatea competentă avizează închiderea definitivă sau temporară a activității de exploatare pe baza planului de încetare a activității. Pentru perimetrele concesionate companiilor și societăților naționale miniere, închiderea va fi avizată și de către ministerul de resort.

Art. 38. — (1) Inițiativa de încetare a activității unei mine sau cariere aparține titularului licenței de exploatare, care prezintă autorității competente o cerere însoțită de planul de încetare a activității, cuprinzând:

a) motivația încetării activității, bazată pe o documentație tehnico-economică;

b) programul tehnic de dezafectare sau conservare a exploatării; în cazul companiilor și societăților naționale miniere, programul va fi avizat și de către ministerul de resort, iar pentru programul de reconstrucție ecologică, și de ministerul care coordonează activitatea de protecție a mediului;

c) programul de protecție socială a personalului, prin redistribuire și/sau reconversie profesională, despăgubiri financiare și/sau măsuri de dezvoltare regională, cu crearea de noi locuri de muncă;

d) programul de refacere a mediului și/sau de prevenire a deteriorării acestuia, ca urmare a încetării activității;

e) procedura de eliberare a terenului.

(2) Activitatea minieră încetează după analiza și acceptarea de către autoritatea competentă și ministerul de resort a planului de încetare a activității și după punerea lui în aplicare. Decizia de închidere a minei va fi aprobată de către Guvern.

(3) Perimetrele miniere cu activitate de exploatare temporară închisă pot fi date în concesiune altui titular, după încetarea activității. Autoritatea competentă poate organiza concurs public de ofertă, pe baza documentației tehnico-economice.

Art. 39. — (1) Responsabilitatea urmăririi obligațiilor rezultate din planul de încetare a activității minei sau carierei aparține autorității competente; pentru companiile și societățile naționale miniere, această urmărire se va face împreună cu ministerul de resort.

(2) În timpul implementării planului de încetare a activității minei sau carierei, titularul trebuie să îndeplinească condițiile impuse de către autoritățile legale care au acordat avize.

CAPITOLUL VI

Autoritatea competentă

Art. 40. — (1) Autoritatea competentă, abilitată pentru aplicarea dispozițiilor prezentei legi, este Agenția Națională pentru Resurse Minerale, organizată în subordinea Guvernului, care are următoarele atribuții principale:

a) gestionează resursele minerale și fondul geologic național, proprietate publică a statului, incluzând acordarea și emiterea licențelor și permiselor prevăzute de această lege;

b) stabilește clauzele și condițiile permiselor și licențelor și reglementează derularea activităților miniere prin norme, regulamente și instrucțiuni tehnice, emise în aplicarea legii;

c) primește, verifică și înregistrează informațiile privind rezervele de resurse minerale și organizează fondul geologic național; constituie fondul național de resurse minerale; datele oficiale cu privire la rezervele de resurse minerale sunt cele înscrise în fondul național;

d) stabilește, cu avizul Oficiului concurenței, tarifele prevăzute la art. 34 alin. (1), în condițiile legii;

e) urmărește și verifică producția de resurse minerale pentru calcularea redevențelor;

f) urmărește aplicarea măsurilor stabilite pentru protecția suprafeței și a subsolului, în cursul și după terminarea activităților miniere, în conformitate cu prevederile legale;

g) controlează respectarea de către titular a prevederilor din licență, precum și a celor din normele, regulamentele și instrucțiunile din domeniu și dispune măsuri pentru impunerea acestora;

h) avizează documentațiile privind executarea lucrărilor geologice sau de exploatare, precum și documentațiile de încetare a activităților miniere, numai cu prevederea și aprobarea, conform legii, a măsurilor de protecție a mediului și de reconstrucție ecologică;

i) instituie perimetre de protecție hidrogeologică pentru zăcămintele de ape subterane, minerale și termominerale, de nămoluri și de turbe terapeutice și avizează instituirea perimetrelor de protecție sanitară;

j) ordonă sistarea lucrărilor de explorare sau de exploatare, executate în afara perimetrului instituit, a celor fără documentații tehnice aprobate, precum și a celor care, prin modul de desfășurare, pot conduce la exploatarea nerațională ori la degradarea zăcămintelor, până la înlăturarea cauzelor care le-au produs;

k) elaborează reglementările și instrucțiunile tehnice pentru aplicarea prezentei legi, cu asistența ministerelor interesate;

l) elaborează și ține la zi Cartea minieră; actele juridice și documentele neînregistrate în Cartea minieră nu sunt opozabile terților;

m) constată și notifică nerespectarea prevederilor prezentei legi.

(2) Înființarea, organizarea și atribuțiile Agenției Naționale pentru Resurse Minerale se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

CAPITOLUL VII

Responsabilitățile ministerului de resort

Art. 41. — Ministerul de resort asigură desfășurarea activităților miniere conform legii, astfel:

a) elaborează strategii și politici în domeniul resurselor minerale, care se supun aprobării Guvernului; urmărește și participă la realizarea acestora în conformitate cu competențele proprii; strategiile și politicile elaborate se aplică participanților la activități miniere numai în sens favorabil;

b) evaluează și aprobă bugetul pentru realizarea producției de resurse minerale la companiile și societățile naționale miniere, conform art. 29 alin. (2);

c) elaborează programe în aplicarea strategiilor și politicilor prevăzute la lit. a), precum și a bugetului prevăzut la lit. b), inclusiv programe de prospecțiune și explorare care se realizează cu fonduri alocate de la bugetul de stat;

d) este ordonator principal de credite pentru alocațiile bugetare pentru re tehnologizare-dezvoltare, prospecțiune și explorare geologică, cercetare tehnologică, protecția mediului, restructurare și alte activități în domeniul resurselor minerale;

e) asigură întocmirea de studii, pe baza cărora, împreună cu Ministerul Finanțelor, selecționează produsele miniere a căror exploatare se realizează cu fonduri de la bugetul de stat; fundamentează prețul acestora în condițiile legii;

f) avizează, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, normative de protecție a muncii în minerit;

g) elaborează, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și cu organizațiile patronale și de sindicat, programe de asistență medicală și de asigurări pentru risc și accidente, pentru reabilitarea și compensarea celor care au suferit accidente de muncă și boli profesionale în activitatea minieră;

h) avizează studiile de fezabilitate și planurile de dezvoltare ale companiilor și societăților naționale, precum și încetarea definitivă sau temporară a activităților de exploatare;

i) fundamentează și elaborează politici naționale în domeniul problemelor sociale din zonele cu activitate minieră, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și cu organele administrației publice locale;

j) elaborează proiecte de legi și proiecte de hotărâri ale Guvernului pentru activitățile miniere.

CAPITOLUL VIII

Sancțiuni

Art. 42. — Nerespectarea de către titularii permiselor și licențelor a obligațiilor prevăzute în prezenta lege constituie contravenție, dacă, potrivit legii penale, nu constituie infracțiune, și se sancționează cu amendă contravențională, după cum urmează:

a) de la 10.000.000 lei la 20.000.000 lei, pentru încălcarea obligațiilor stabilite la art. 13 și la art. 29 alin. (1) lit. b) și i);

b) de la 20.000.000 lei la 50.000.000 lei, pentru săvârșirea faptelor prevăzute la art. 23, precum și pentru încălcarea obligațiilor stabilite la art. 29 alin. (1) lit. a), e), f), k) și l);

c) de la 50.000.000 lei la 100.000.000 lei, pentru încălcarea obligațiilor stabilite la art. 4 alin. (2) și la art. 29 alin. (1) lit. d), g) și j).

Art. 43. — (1) Săvârșirea pentru a doua oară a vreuneia dintre contravențiile sancționate potrivit prevederilor art. 42, pentru care legea prevede retragerea administrării sau concesiunii, se sancționează cu dublul amenzii maxime prevăzute la art. 42.

(2) Încălcarea în continuare a dispozițiilor pentru care sunt stabilite sancțiuni la art. 42 atrage după sine aplicarea prevederilor art. 40 alin. (1) lit. j).

(3) Contravențiilor prevăzute la art. 42 le sunt aplicabile, în măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, dispozițiile cuprinse în Legea nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 25–27.

(4) Limitele valorice ale amenzilor prevăzute la art. 42 și 43 alin. (1) vor fi actualizate periodic, conform procedurii stabilite la art. 30 alin. (5) din prezenta lege.

Art. 44. — Amenzile se fac venit la bugetul de stat.

Art. 45. — Constatarea nerespectării obligațiilor și a săvârșirii contravențiilor, precum și aplicarea amenzilor se fac prin proces-verbal, încheiat de către personalul împuternicit al autorității competente, precum și de către instituțiile de stat cu atribuții în domeniul controlului financiar.

CAPITOLUL IX

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 46. — (1) Instituțiile publice, companiile naționale miniere și societățile comerciale își vor continua activitatea numai la acele obiective pe care le au în administrare și unde, la data publicării prezentei legi, desfășoară lucrări autorizate de explorare, dezvoltare sau exploatare.

(2) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, instituțiile publice, companiile naționale miniere și societățile comerciale care desfășoară activități miniere vor finaliza acțiunea de delimitare a perimetrelor de explorare, dezvoltare și exploatare pentru obiectivele stabilite la alin. (1) și vor solicita autorității competente atribuirea lor în administrare sau concesiune, potrivit prezentei legi.

Art. 47. — Soluționarea litigiilor în legătură cu interpretarea și executarea licențelor este de competența instanțelor judecătorești din România, dacă părțile nu au convenit soluționarea pe cale arbitrală, inclusiv a instanțelor internaționale.

Art. 48. — În termen de 90 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României a prezentei legi, autoritatea competentă va elabora normele necesare aplicării acesteia, care vor fi supuse aprobării prin hotărâre a Guvernului.

Art. 49. — Ministerul de resort, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu consultarea sindicatelor și patronatelor de ramură, vor elabora, în termen de 90 de

zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României a prezentei legi, Statutul personalului din industria minieră, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 50. — (1) Pentru intervenția rapidă, în cazurile de accidente și avarii, titularul organizează stații de salvare minieră.

(2) Organizarea stațiilor de salvare minieră se face la mine și cariere sau în unități centrale pe bazine sau regiuni miniere. Decizia de organizare aparține titularului, care este obligat să obțină, în prealabil, avizul inspectoratului teritorial pentru protecția muncii și al agenției teritoriale de mediu.

(3) Organizarea și funcționarea stațiilor de salvare minieră se fac conform legislației românești din domeniile protecției mediului și protecției muncii.

Art. 51. — (1) În scopul prevenirii accidentelor în activitatea minieră, precum și pentru recuperarea forței de muncă și/sau acordarea despăgubirilor și ajutoarelor urma-

șilor legali în cazuri de deces se pot organiza, potrivit legii, asociații profesionale ca persoane juridice fără scop lucrativ.

(2) Asociațiile prevăzute la alineatul precedent se organizează și funcționează în conformitate cu statutul propriu.

(3) Obligația contribuției titularilor licențelor la fondurile de intervenție ale asociației va fi înscrisă în statutul acestora, iar cuantumul contribuției va fi convenit între părți.

Art. 52. — Pentru materiile prime radioactive, Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare exercită controlul de securitate nucleară, informează Agenția Națională pentru Energie Atomică, iar aceasta raportează organismelor internaționale de specialitate, conform acordurilor și convențiilor la care România este parte.

Art. 53. — Prezenta lege intră în vigoare la 90 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

Art. 54. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi orice dispoziții contrare se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 19 februarie 1998, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ANDREI IOAN CHILIMAN

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

CRISTIAN DUMITRESCU

București, 5 martie 1998.

Nr. 61.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru promulgarea Legii minelor

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea minelor și se dispune publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

EMIL CONSTANTINESCU

București, 4 martie 1998.

Nr. 89.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 3
din 3 februarie 1998****referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. d) din Codul muncii**

Ioan Muraru — președinte
 Costică Bulai — judecător
 Viorel Mihai Ciobanu — judecător
 Mihai Constantinescu — judecător
 Nicolae Popa — judecător
 Lucian Stângu — judecător
 Florin Bucur Vasilescu — judecător
 Romul Petru Vonica — judecător
 Victor Dan Zlătescu — judecător
 Paula C. Pantea — procuror
 Florentina Geangu — magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. d) din Codul muncii, invocată de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Mașini și Instalații destinate Agriculturii și Industriei Alimentare București în Dosarul nr. 1.077/1997 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 27 ianuarie 1998, în prezența I.N.M.A. București, a reprezentantului Ministerului Public și în lipsa celorlalte părți legal citate, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 3 februarie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Judecătoria Sectorului 1 București, prin Încheierea din 29 mai 1997, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. d) din Codul muncii, ridicată de I.N.M.A. București într-un litigiu cu Tarțavulea Gheorghe.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile legale atacate contravin prevederilor art. 21 și 125 din Constituție, în esență, pentru următoarele:

— în prezent nu mai există organe ierarhic superioare care să judece contestațiile salariaților împotriva sancțiunilor cu diminuarea salariului tarifar, în cazul neîndeplinirii integrale a sarcinilor de serviciu;

— organul de conducere colectivă, căruia angajatul nemulțumit de diminuarea salariului ca sancțiune disciplinară ar urma, în prezent, în temeiul prevederilor art. 175 alin. (1) lit. d) din Codul muncii, să i se adreseze, este

consiliul de administrație, care, în fapt, a propus sancțiunea aplicată și deci ar fi judecător în propria sa cauză;
 — aplicarea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. d) din Codul muncii îngrădește dreptul cetățeanului de a se adresa justiției și încalcă prevederile constituționale privind liberul acces la justiție.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază că art. 175 alin. (1) lit. d) din Codul muncii „contravine dispozițiilor Constituției României, deci este neconstituțional, deoarece el vorbește despre posibilitatea de a se adresa contestațiile împotriva diminuării salariului la organul ierarhic superior sau organului de conducere colectivă“. Instanța, preluând argumentația autorului excepției, consideră că textul legal atacat contravine art. 21 din Constituție, întrucât constituie o îngrădire a dreptului contestatorului de a se adresa justiției.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 138/1997, s-au solicitat puncte de vedere președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția este întemeiată, prevederile art. 175 alin. (1) lit. d) din Codul muncii fiind neconstituționale pentru identitate de rațiune cu temeiurile deciziilor Curții Constituționale nr. 59/1994, nr. 66/1995 și nr. 90/1995, prin care s-a constatat că art. 175 alin. (1) lit. a), b) și c) sunt neconstituționale. Totodată se menționează că aceste prevederi „creează o discriminare între salariații din administrația publică și ceilalți salariați, în defavoarea salariaților din sectorul public, care ar fi obligați să parcurgă o fază prealabilă în cadrul unei proceduri jurisdicționale specifice sistemului administrației publice și, chiar în cadrul acestora, între salariații Guvernului și cei ai autorităților administrative autonome, care nu au un organ administrativ ierarhic superior, și salariații celorlalte autorități publice“.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea este competentă să

soluționeze excepția invocată, chiar dacă este vorba de o lege adoptată anterior Constituției, întrucât sunt în discuție raporturi juridice stabilite după intrarea în vigoare a legii fundamentale.

Art. 175 alin. (1) din Codul muncii prevede că sunt de competența organului administrativ ierarhic superior sau a organului de conducere colectivă, potrivit legii:

„a) contestațiile împotriva sancțiunilor disciplinare care, prin codul de față sau prin altă dispoziție legală, nu au fost date în competența judecătorei sau altor organe;

b) contestațiile împotriva desfacerii contractului de muncă, precum și litigiile privind reintegrarea în muncă a persoanelor cu funcții de conducere numite de organele ierarhic superioare, precum și a directorilor, directorilor generali și asimilații acestora din organele centrale;

c) contestațiile împotriva redistribuirii de personal, făcută cu prilejul reducerii personalului din administrație sau din producție;

d) contestațiile în legătură cu acordarea de trepte și gradații de salarizare, împotriva diminuării salariului tarifar pentru neîndeplinirea integrală a sarcinilor de serviciu, precum și cu privire la acordarea premiilor și gratificațiilor.“

Asupra constituționalității prevederilor art. 175 alin. (1) lit. a), b) și c) din Codul muncii Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 90 din 4 octombrie 1995, Decizia nr. 59 din 18 mai 1994 și prin Decizia nr. 66 din 28 iunie 1995, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 23 noiembrie 1995, nr. 259 din 15 septembrie 1994 și nr. 210 din 13 septembrie 1995, decizii ce stau la baza practicii jurisdicționale ulterioare a Curții în acest domeniu, statuând că textele legale sus-menționate sunt în contradicție cu dispozițiile art. 21 și 125 din Constituție, deoarece excluderea din competența instanțelor judecătorești

a contestațiilor referitoare la aplicarea unei sancțiuni disciplinare, a celor privind desfacerea contractului de muncă a unor categorii de salariați sau a celor împotriva redistribuirii de personal, făcută cu prilejul reducerii personalului din administrație sau din producție, încalcă principiul accesului liber la justiție, precum și dispozițiile constituționale privind realizarea justiției prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite prin lege.

În ceea ce privește art. 175 alin. (1) lit. d) din Codul muncii, există aceeași contradicție. Competența exclusivă a unui organ de conducere administrativă pentru soluționarea contestației privind acordarea de trepte și gradații de salarizare, diminuarea salariului tarifar pentru neîndeplinirea integrală a sarcinilor de serviciu sau acordarea premiilor și gratificațiilor este contrară dispozițiilor art. 21 și 125 din Constituție. De asemenea, așa cum s-a arătat în punctul de vedere al Guvernului, în concordanță de altfel și cu cele reținute în considerentele deciziilor sus-menționate, prevederea legală atacată este discriminatorie, creând o situație dezavantajoasă pentru salariații sectorului public și, în cadrul acestora, pentru salariații Guvernului și ai autorităților administrative autonome.

Față de cele arătate și de faptul că motivele avute în vedere la soluționarea excepțiilor privind art. 175 alin. (1) lit. a), b) și c) din Codul muncii subzistă și în soluționarea prezentei excepții privind art. 175 alin. (1) lit. d) din același cod, potrivit practicii jurisdicționale a Curții, soluțiile nu pot fi diferite, astfel că excepția de neconstituționalitate urmează a fi admisă.

Ca urmare, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate invocată de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Mașini și Instalații destinate Agriculturii și Industriei Alimentare București în Dosarul nr. 1.077/1997 al Judecătorei Sectorului 1 București și constată că dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. d) din Codul muncii sunt neconstituționale.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din 3 februarie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 30

din 10 februarie 1998

referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 93 alin.(4) din Legea nr. 128/1997
privind Statutul personalului didactic

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Mihai Constantinescu	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Victor Dan Zlătescu	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997, invocată de Beleiu Gheorghe în Dosarul nr. 16.960/1997 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 3 februarie 1998, în prezența lui Beleiu Gheorghe Justin, fiul autorului excepției, a reprezentantului Ministerului Public și în lipsa celorlalte părți legal citate, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 10 februarie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin acțiunea formulată, Beleiu Gheorghe a chemat în judecată Universitatea Independentă „Titu Maiorescu”, solicitând instanței obligarea părâtei la respectarea convenției didactice încheiate între părți. În motivarea cererii reclamantului a arătat că părâta, prin Adresa nr. 219 din 1 septembrie 1997, i-a comunicat că, începând cu luna octombrie 1997, înțelege să rezilieze convenția intervenită, deoarece dispozițiile art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic nu permit continuarea acestei colaborări.

La termenul de judecată din data de 18 septembrie 1997 reclamantul a invocat excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997, susținând, în esență, că ele sunt contrare art. 38 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia dreptul la muncă nu poate fi îngădit, iar restrângerea unor drepturi nu este posibilă decât în cazurile limitative prevăzute la art. 49 din Constituție. Mai arată că dispozițiile contestate sunt contrare art. 20 din Constituție, deoarece încalcă art. 6 pct. 1

din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, la care țara noastră este parte.

Prin Încheierea din 18 septembrie 1997, Judecătoria Sectorului 1 București a suspendat judecarea cauzei și, în temeiul art. 23 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992, republicată, a trimis dosarul Curții Constituționale pentru a se pronunța asupra excepției de neconstituționalitate. Întrucât încheierea nu conținea opinia instanței, Curtea a cerut îndeplinirea acestei obligații legale și, ca urmare, Judecătoria Sectorului 1 București și-a completat încheierea, exprimând opinia că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 138/1997, s-au solicitat puncte de vedere președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece prin textul criticat (art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997), „pornind de la norma didactică (...) și pentru asigurarea unui învățământ superior de calitate”, a fost limitat cumulul cadrelor didactice universitare la cel mult două norme didactice. Se opinează, de asemenea, că nu sunt încălcate prevederile art. 20 din Constituție și nici cele din pactele și acordurile internaționale privind dreptul la muncă. Se apreciază că nu sunt încălcate nici prevederile art. 38 din Constituție, care prevăd că alegerea profesiei și a locului de muncă sunt libere, și nici ale art. 49 din Constituție, pentru că limitarea a fost instituită prin lege și fără încălcarea dreptului la muncă, în vederea asigurării unui învățământ de calitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

În ședința publică din data de 3 februarie 1998, fiul autorului excepției a depus la dosarul cauzei certificatul de deces al tatălui său și a solicitat continuarea judecării și admiterea excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată.

Reprezentanta Ministerului Public a pus concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate invocată. Aceasta a fost legal investită, iar soluționarea excepției se impune, deoarece, potrivit dispozițiilor art. 25 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308 din 12 noiembrie 1997, Curtea, o dată legal sesizată, procedează la examinarea constituționalității, nefiind aplicabile dispozițiile referitoare la suspendarea, întreruperea sau stingerea procesului.

Potrivit art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 16 iulie 1997, „Personalul didactic din învățământul de stat, precum și cel al instituțiilor de învățământ privat autorizate sau acreditate, poate îndeplini cel mult două norme didactice, cu acordul conducerii unității din învățământ unde este titular cu carnet de muncă“.

În același timp însă, art. 38 alin. (1) din Constituție prevede că „Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei și alegerea locului de muncă sunt libere“. În același sens sunt și dispozițiile art. 6 pct. 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, potrivit căruia „...dreptul la muncă cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber-aleasă sau acceptată“, iar statele au obligația garantării acestui drept.

Prevederile art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997, limitând activitatea cadrelor didactice la cel mult două norme, contravin dispozițiilor constituționale citate.

De asemenea, textul criticat încalcă și dispozițiile art. 49 din legea fundamentală, care reglementează expres și limitativ în ce cazuri exercițiul unor drepturi sau libertăți poate fi îngrădit. Acestea sunt: apărarea siguranței naționale, a

ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și libertăților cetățenești, desfășurarea instrucției penale și prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav. Or, nici unul dintre aceste cazuri nu motivează restricția instituită prin art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997.

Pe de altă parte, prin restricția impusă se aduce atingere și principiului autonomiei universitare, instituit prin art. 32 alin. (6) din Constituție, deoarece interdicția angajării de cadre universitare, în condițiile art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997, afectează desfășurarea procesului de învățământ în instituțiile de învățământ superior de stat sau private, care funcționează legal.

Îngrădirea prevăzută de textul atacat contravine și principiului egalității cetățenilor în fața legii, reglementat de art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece cadrele universitare ar fi astfel într-o situație de inferioritate față de alte categorii de salariați care pot presta activități prin cumul și pentru care nu există restricții.

Limitarea activității cadrelor didactice la un număr redus de norme didactice, pe motiv că astfel se poate asigura un învățământ de calitate, nu poate fi reținută, deoarece nu numărul de norme conferă, prin el însuși, calitatea prestației unui cadru didactic universitar, ci calificarea profesională, experiența didactică și seriozitatea cu care fiecare profesor își realizează menirea.

În același sens Curtea Constituțională s-a pronunțat și prin Decizia nr. 114/1994, constatând că art. 32 din Legea nr. 88/1993, care prevedea o restricție asemănătoare, este neconstituțional. Cum, potrivit art. 145 alin. (2) din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt obligatorii, la elaborarea și adoptarea Legii nr. 128/1997 ar fi fost necesar să se aibă în vedere decizia mai sus citată.

Față de toate aceste considerente, excepția de neconstituționalitate urmează a fi admisă, textul art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997 fiind neconstituțional.

Ca urmare, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate invocată de Belei Gheorghe în Dosarul nr. 16.960/1997 al Judecătoria Sectorului 1 București și constată că dispozițiile art. 93 alin. (4) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic sunt neconstituționale.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din 10 februarie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

privind aprobarea Instrucțiunilor nr. 45.447/1998 pentru actualizarea cuantumurilor indemnizațiilor de delegare și de detașare, potrivit prevederilor art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 543/1995 privind drepturile bănești ale salariaților instituțiilor publice și regiilor autonome cu specific deosebit pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării, în cadrul localității, în interesul serviciului, republicată

Ministrul finanțelor,

în temeiul art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 543/1995 privind drepturile bănești ale salariaților instituțiilor publice și regiilor autonome cu specific deosebit pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării, în cadrul localității, în interesul serviciului, republicată,

emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Instrucțiunile nr. 45.447/1998 pentru actualizarea cuantumului indemnizațiilor de delegare și de detașare, potrivit prevederilor art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 543/1995 privind drepturile bănești ale salariaților instituțiilor publice și regiilor autonome cu specific deosebit pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării, în cadrul localității, în interesul serviciului, republicată.

Art. 2. — Instrucțiunile prevăzute la art. 1 vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. — Pe data publicării în Monitorul Oficial al României a prezentului ordin își încetează aplicabilitatea Ordinul ministrului de stat, ministrul finanțelor, nr. 1.894/1997 privind aprobarea Instrucțiunilor nr. 38.470/1997 pentru actualizarea cuantumului indemnizațiilor de delegare și de detașare, potrivit prevederilor art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 543/1995 privind drepturile bănești ale salariaților instituțiilor publice și regiilor autonome cu specific deosebit pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării în cadrul localității, în interesul serviciului, republicată.

Ministrul finanțelor,
Daniel Dăianu

București, 19 februarie 1998.
Nr. 323.

INSTRUCȚIUNILE Nr. 45.447/1998 pentru actualizarea cuantumului indemnizațiilor de delegare și de detașare, potrivit prevederilor art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 543/1995 privind drepturile bănești ale salariaților instituțiilor publice și regiilor autonome cu specific deosebit pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării, în cadrul localității, în interesul serviciului, republicată

În legătură cu actualizarea indemnizațiilor de delegare și de detașare, potrivit prevederilor art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 543/1995, republicată, se precizează următoarele:

1. Cuantumul cheltuielilor de delegare și de detașare, prevăzut la pct. 8 și 11 din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 543/1995, republicată, se modifică după cum urmează:

a) indemnizația de delegare și de detașare, prevăzută la pct. 8, pentru salariații care se deplasează în alte localități în interesul serviciului, se majorează la 26.000 lei/zi;

b) indemnizația, prevăzută la pct. 11, pentru salariații delegați sau detașați, în cazul în care delegarea sau detașarea durează, neîntrerupt, mai mult de 30 de zile calendaristice în aceeași localitate, se majorează la 345.400 lei lunar.

Această indemnizație se acordă proporțional cu numărul de zile care depășește durata neîntreruptă de 30 de zile calendaristice.

2. Noile cuantumuri stabilite prin prezentele instrucțiuni se aplică începând cu data publicării acestora în Monitorul Oficial al României.

3. Cu aceeași dată, Instrucțiunile nr. 38.470/1997, aprobate prin Ordinul ministrului de stat, ministrul finanțelor, nr. 1.894 din 5 noiembrie 1997 și publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 19 noiembrie 1997, își încetează aplicabilitatea.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/4028.